

Littérature Tannaïtique

Tosfeta Hulin Perek 3 Halakha 26.27

אלו הן סימני דגים כל שיש לו סנפיר וקשקשת.

יש לו קשקשת אי אתה צריך לשאל על סנפיר. יש לו סנפיר ואין לו קשקשת טמא:

Voici les signes [de validité/kashrout] des poissons : tous ceux qui ont une nageoire et de la peau à écailles.

[si] il a une peau à écailles, n'as tu pas besoin de t'enquérir à propos de nageoires ?

[si] il a une nageoire mais pas de peau à écailles, [il est] impur (non kasher).

אלו הן קשקשין שמלובש בהן. וסנפירין ששט בהן וכמה קשקשין יהו בו

אפילו אחד תחת לחיו ואחד תחת זנבו ואחד תחת סנפיר שלו

Voici [ce que sont] les écailles: celles dont il est revêtu ; et les nageoires celles avec lesquelles il se déplace.

[Combien en faut-il] même une seule sous sa mâchoire et une sous sa queue et une sous la nageoire [suffisent].

ר' יהודה אומר שנים קשקשת אחד תחת לחיו ואחד תחת זנבו. ואחד תחת סנפיר

שלו אין לו עכשיו אבל עתיד לגדל לאחר זמן כגון הסולתנית ואנפיא כשר

Rabbi Yehuda dit : deux écailles [seulement], une sous la mâchoire et une sous la queue.

Une sous la nageoire, il n'en a pas encore, mais dans l'avenir en grandissant, après quelques temps [il en aura], comme par exemple la *sultanit* ou l'*anpia*, [qui sont] kasher.

יש לו עכשיו אבל עתיד להשירה בשעה שעולה מן הים כגון הקוליים והפולמוס

כספתיאס אכנס ואנתיניס כשר

Une sous la nageoire, il en a une maintenant, mais dans l'avenir elle tombera au moment où il remontera de la mer (où on le pêchera) comme par exemple le *koulias* ou le *poulmos*, le *kaspatias*, l'*akhnes* ou l'*antinis*, [ils sont] kasher.

ר' יוסי בן דורמסקית אומר לויתן דג טהור הוא שני גאווה אפיקי מגינים סגור חותם צר

אחד באחד יגשו וגו' תחתיו חרס ירפד חרוץ וגו'

Rabbi Yossi ben Dourmaskit dit : Le Léviathan, c'est un poisson pur, comme il est dit:

"Imposantes sont les lignes d'écailles qui lui servent de boucliers et pressées comme un sceau qui adhère fortement. Une à une, elles se touchent de près" etc. (Job 41.7-8), "Son ventre est garni de tessons pointus, il promène comme une herse" etc. (Ibid 41.22).

גאווה אפיקי מגינים אלו קשקשין שלו תחתיו חרס אלו סנפירין שלו:

"Imposantes sont les lignes d'écailles qui lui servent de boucliers " ce sont ses écailles (*kaskashin*), "Son ventre est garni de tessons pointus" ce sont ses nageoires.

Sifra Shemini 3.5

Sifra, ou Torat Kohanim, est un midrach halakhique sur le Lévitique.

אֶת־זֶה תֹאכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר בַּיָּם כָּל אֲשֶׁר לֹו סִנְפִיר וְקִשְׁקֶשֶׁת בַּיָּם בַּיָּמִים וּבִנְחָלִים

אֶתֶם תֹאכְלוּ:

Voici ce que vous pouvez manger des divers animaux aquatiques: tout ce qui, dans les eaux, mers ou rivières, est pourvu d'une nageoire ou d'une peau écailleuse, vous pouvez en manger (Lévitique 11.9).

(ה) אין לי אלא המרבה בקשקשים ובסנפרים כגון קיפונות,
מנין אפילו אין לו אלא סנפיר אחת ואין לו אלא קשקשת אחת תלמוד לומר
קשקשת,

Je sais seulement que ceux ont plusieurs écailles et nageoires comme par exemple le *kifonot* [sont kasher]. Et les espèces qui n'ont qu'une nageoire et une seule écaille? C'est pour cela que le texte nous enseigne "d'une peau écailleuse" (écailles).

רבי יהודה אומר אף שני קשקשים ואע"פ שאין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר
ושריון קשקשים הוא לבוש,

Rabbi Yehoudah dit : Même deux écailles [suffisent]. Et même s'il n'y a pas de preuve directe, il y a une allusion (preuve indirecte) comme il est dit : "Il était vêtu d'une armures d'écailles" (1 Samuel 17.5).

רבי יוסי בן דורמסקית אומר לויתן דג טהור הוא שנאמר גאווה אפיקי מגינים תחתיו
חדודי חרש, גאווה אפיקי מגינים אילו קשקשים, תחתיו חדודי חרש אילו סנפירים
שלו.

Rabbi Yossi ben Dourmaskit dit : le Léviathan, c'est un poisson pur comme il est dit :
"Imposantes sont les lignes d'écailles qui lui servent de boucliers" (Job 41.7) "Son ventre est garni de tessons pointus" (Job 41.22). "Imposantes sont les lignes d'écailles qui lui servent de boucliers" ce sont ses écailles, "Son ventre est garni de tessons pointus" ce sont ses nageoires.

Mekhilta de Rabbi Shimon bar Yohai : Exode 20.11

Midrach halakhique de l'Ecole de rabbi Akivah, Midrach sur Exode comme Mekhilta de Rabbi Ishmael. 4^{ème} ou 5^{ème} siècle pour la rédaction finale, mais le matériel de base est tannaïtique.

את הים ואת כל אשר בם והלא ים בכלל מעשה בראשית היה אלא מגיד שיש שבח
בים כנגד כל מעשה בראשית.

"La mer et tout ce qu'il y a dedans" (Ex 20.11) : Et en plus de la mer en général, la création montre la supériorité de ce qui est dans la mer par rapport à toute la création.

כיוצא בו אתה אומר לויתן זה יצרת לשחק בו (תה' קד כו)

Quand tu vas dedans (la mer) tu dis : "ce Léviathan, tu l'as formé pour jouer avec/dedans" (Ps. 104.26).

והלא לויתן בכלל מעשים שבים היה אלא מגיד שיש שבח בלויתן כנגד כל מעשים
שבים.

Et en plus de Léviathan en général, les créations dans la mer montrent la supériorité de Léviathan sur toutes les créations de la mer.